

Sammenfatning af rapport om placeringstilladelser til havbrug

1. RAPPORTEN OMFATTER 19 HAVBRUG

Miljø- og Fødevareministeriet har bedt om vores undersøgelse og vurdering af placeringstilladelser til eksisterende havbrug. Det drejer sig om i alt 19 havbrug.

Havbrug skal både have en placeringstilladelse efter fiskeriloven og en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven.

Vi har gennemgået sagsakterne for de 19 havbrug. Undersøgelsen viser, at 6 havbrug ikke har en gældende placeringstilladelse, mens 13 havbrug har en placeringstilladelse.

Rapporten redegør for reglerne i fiskeriloven og i miljøbeskyttelsesloven, herunder om habitatvurdering af havbrugsvirksomhed. Havbrug skal habitatvurderes, hvis de kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Da habitatreglerne ikke er iagttaget i de 13 placeringstilladelser givet efter fiskeriloven, redegør rapporten også for regler og principper om lovliggørelse.

2. HOVEDKONKLUSIONER OG ANBEFALINGER

Vores hovedkonklusioner og anbefalinger er følgende:

1. I overensstemmelse med fiskerilovens § 10 e lægger vi til grund, at meddelelse af placeringstilladelse til havbrug efter 1. juli 2008 skal ske under iagttagelse af forpligtelsen til at foretage habitatvurdering af projekter (screening og eventuelt habitatkonsekvensvurdering).

Det har betydning for 8 havbrug med placeringstilladelser, som er givet efter 1. juli 2008, hvor habitatreglerne ikke er iagttaget, og for de 6 havbrug uden gældende place-

ringstilladelser, hvor habitatreglerne skal iagttages ved udstedelse af ny placeringstilladelse.

2. De 8 placeringstilladelser givet efter 1. juli 2008 er behæftet med en retlig mangel, da de er meddelt uden iagttagelse af habitatreglerne. Udgangspunktet er herefter, at placeringstilladelserne er ugyldige. Placeringstilladelsen kan være gyldig, hvis der på samme tid også blev givet en miljøgodkendelse, som er upåklaget og indeholder en habitatvurdering, som Miljøstyrelsen vurderer med rette kan lægges til grund, eller hvis en påklaget miljøgodkendelse opretholdes af Miljø- og Fødevareklagenævnet. Habitatdirektivet stiller ikke krav om dobbeltvurdering efter flere regelsæt, og det må anses for konkret uvæsentligt, at placeringstilladelsen er givet uden iagttagelse af habitatreglerne, når der er udført en gyldig og relevant habitatvurdering i forbindelse med miljøgodkendelsen af virksomheden.
3. 5 placeringstilladelser er givet før 1. juli 2008 og dermed før, habitatreglerne blev implementeret i fiskeriloven. Tilladelserne indeholder ikke vilkår om tidsbegrænsning og må anses for tidsubegrænsede. Placeringstilladelserne er givet uden iagttagelse af habitatdirektivet. Vi vurderer imidlertid, at disse placeringstilladelser ikke i dag skal anses for ugyldige, uanset at den daværende ressortmyndighed burde have iagttaget habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, da placeringstilladelserne blev givet. Her er det vores vurdering, at Miljøstyrelsen skal vurdere, om fortsat havbrugsdrift aktualiserer en habitatvurdering efter fiskerilovens § 10 e. Miljøstyrelsen skal vurdere, om der i dag er tale om et og samme projekt, som blev tilladt ved placeringstilladelser givet før 1. juli 2008. Miljøstyrelsen skal alternativt vurdere, om fortsat havbrugsdrift nødvendiggør en indsats for at undgå forringelse af naturtyper og levesteder og undgå forstyrrelse af arterne, som områderne er udpegede for at beskytte.
4. De 6 havbrug uden en gældende placeringstilladelse skal lovliggøres. Det skal derfor vurderes, om der kan gives en placeringstilladelse til havbrugene, herunder under iagttagelse af kravet om habitatvurdering, jf. fiskerilovens § 10 e.
5. Miljøstyrelsen er forpligtet til at sørge for, at sagerne bliver lovliggjort. Vi har anbefalet, at Miljøstyrelsen skal gå frem efter de almindelige principper for lovliggørelse. Det betyder, at det skal undersøges, om der i forhold til habitatreglerne kan ske retlig lovliggørelse. Hvis det kan lade sig gøre, skal der gives en placeringstilladelse til de havbrug, der ikke har en placeringstilladelse, og der skal træffes afgørelse om opretholdelse af placeringstilladelserne givet efter 1. juli 2008. Hvis der ikke kan ske retlig lovliggørelse,

skal der ske fysisk lovliggørelse. Miljøstyrelsen skal gå frem efter de principper, der gælder for dette. Der skal vælges den mindst indgribende løsning.

6. Vi har anbefalet, at Miljøstyrelsen for det nuværende kan afvente Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelser i sager om miljøgodkendelse med habitatvurdering til havbrugene. Miljøstyrelsen skal dog løbende vurdere, om der fortsat er grundlag for at afvente nævnets afgørelse. Hvis nævnet opretholder miljøgodkendelsen og dermed vurderer, at virksomheden er lovlig i forhold til habitatreglerne, er det vores vurdering, at der også må kunne gives en placeringstilladelse. Det skyldes, at det er den samme vurdering i forhold til habitatreglerne, som skal foretages efter fiskeriloven og efter miljøbeskyttelsesloven. I andre af sagerne skal Miljøstyrelsen umiddelbart i gang med at vurdere havbruget i forhold til habitatreglerne.